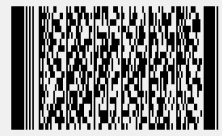

Čet, 14-9-2023, 20:54:03

Potpura

Svoju članarinu ili potporu za Portal HKV-a možete uplatiti i skeniranjem koda. Otvorite svoje mobilno bankarstvo i skenirajte kod. Unesite željeni novčani iznos. U opisu plaćanja navedite je li riječ o članarini ili donaciji za Portal HKV-a.

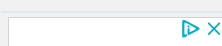

Komentirajte

Telefon

Radi dogovora o prilozima, Portal je moguće kontaktirati putem Davora Dijanovića, radnim danom od 17 do 19 sati na broj +385-95-909-7746.

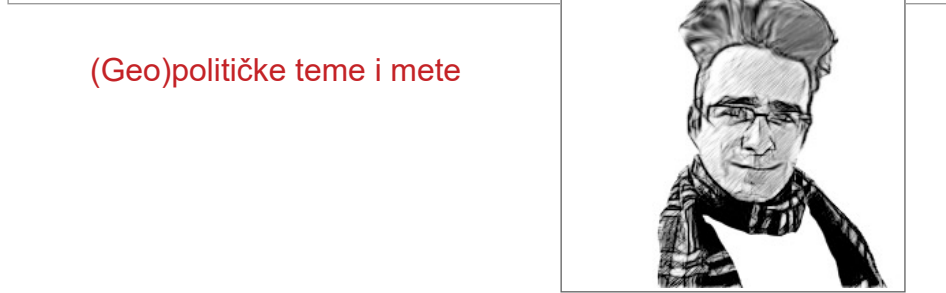
Designal

Answ

Poveznice

Davor Dijanović

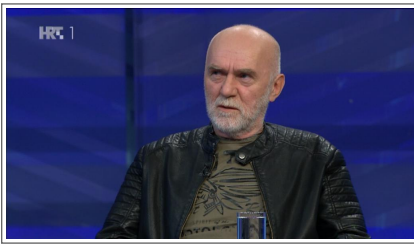

Odgađanje ulaska u brak – trend? Razgovor s dr. sc. Stjepanom Štercom

Objavljeno: 16. kolovoza 2023. 23 komentara

Je li doista sve lako kad si mlad? (4./10.): Odgađanje ulaska u brak – trend?

U današnje je vrijeme sve više mladih osoba koje odgađaju ulazak u brak i osnivanje obitelji, što se ne može pripisati samo trendu modernoga vremena, nego i mnogim drugim konkretnim okolnostima kao što su nezaposlenost ili slabo plaćen posao, nemogućnost stambenog zbrinjavanja (kreditna nesposobnost zbog ugovora o radu na određeno vrijeme), poslovno-financijska nesigurnost (posebice mlade žene!), loša društvena klima i besperspektivnost i sl. U razgovoru s demografom prof. dr. Stjepanom Štercom, predsjednikom Odsjeka za demografiju i hrvatsko iseljništvo na Fakultetu hrvatskih studija u Zagrebu, progovorit će se o aktualnom stanju, ali i nastojati ponuditi optimistične prijedloge i zaključke kako postojeće stanje poboljšati.

Prema nedavno objavljenim statističkim podacima u Hrvatskoj je sve manje sklopljenih brakova. Imate li najnovije podatke, s koliko godina u prosjeku muškarci, a s koliko žene ulaze u brak?

Svaki novo objavljeni podatak demografske statistike potvrđuje veliku silinu demografskog nestanka Hrvatske i ubrzavanje negativnih trendova koji ostavljaju vidljive negativnosti praktički u svim segmentima hrvatskog društva. Egzaktu neumoljivost potvrdili su i najnoviji podatci za 2022. godinu, prema kojima je u samo pet godina (2018. - 2022.) broj rođenih smanjen s 36.945 na 33.883, broj umrlih povećan s 52.706 na 56.979, dok je broj sklopljenih brakova smanjen s 19.921 na 18.074. Kasnije stupanje u brak, sve kasnije rađanje i sve duži ostanak djece u roditeljskom domu hrvatska je stvarnost, dok se prosječna dob stupanja u brak približila kod muškaraca gotovo 34. godini, a kod žena 31.

Koliko je društvena klima čimbenik koji utječe na kasniji ulazak u brak?

Društvena, politička i općenito gospodarska, financijska i sigurnosna klima te ukupna uredenost društva i prostora izravno utječu na kasniji ulazak u brak. Posebno u takvim okolnostima ima značenje vrijednosni sustav i pomak od tradicionalnih civilizacijskih vrijednosti prema neoliberalnim, globalnim i interesnim postavkama, promicanim kao novi modernizam s mnogo sloboda bez odgovornosti prema drugima u okružju i općenito zajednici.

Sudjeluju li mediji u stvaranju takve negativne klime?

Većina medija klimu novog modernizma jednostavno nameće na javnoj sceni i to ponajviše odgovara interesnoj ideologiji i njezinoj kontroli vladanja nad populacijom.

Uklapanje u opće programirane forme u službi političke i financijske dominacije za posljedicu ima gubitak osobnosti i općenito vrijednosnog sustava, na kojima bi trebalo počivati svako društvo, pa kad toga nema ili je u isključivanju pojedinačne sebičnosti i životne lagodnosti počinju prevladavati. Brak se u takvim okolnostima smatra kao posebna i nepotrebna obveza, a mjerljivost samostalnosti u odnosu na bračnu zajednicu u neuređenom društvu postaje važnost u društvenom i svakom drugom vrednovanju.

Koliko nemogućnost stambenog zbrinjavanja utječe na odgodu ulaska u brak?

HR kalendar

- 14. rujna 1932. ubijen Stipe Devčić
14. rujna 1970. umro Jerolim Miše
14. rujna 1992. – ratna zbivanja
14. rujna 1993. – ratna zbivanja
14. rujna 1994. – ratna zbivanja
15. rujna 1520. umro Ilija Crijević
15. rujna 1914. umro Franjo pl. Marković
15. rujna 1929. rođen Tomislav Marasović

Pretraži hkv.hr

Search bar with Google logo and search icon

Kontakti

KONTAKTI
Telefon Tajništva +385 (0)91/728-7044
Elektronička pošta Tajništva tajnistvo@hkv.hr

Elektronička pošta Uredništva urednistvo@hkv.hr

Snalaženje

Svi članci na Portalu su

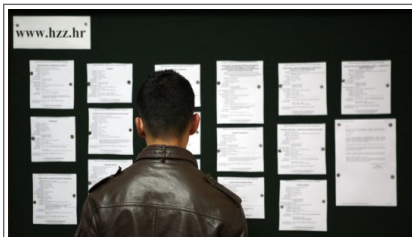
smješteni ovisno o sadržaju po rubrikama. Njima se pristupa preko glavnoga izbornika na [vrhu stranice](#). Ako se članci ne mogu tako naći, i tekst i slike na Portalu mogu se pretraživati i preko [Googlea](#) uz upit (upit treba upisati bez navodnika): „traženi_pojam site:hkv.hr“.

Administriranje

Odjava

Kasnije stambeno zbrinjavanje znači i produženi život s roditeljima. Rezultira li to i manjkom inicijative za preuzimanje odgovornosti?

Preuzimanje odgovornosti primarno ovisi o uredenosti društva. U društvima u kojima dominira interesna politička ideologija praktički u svemu oko mladih i selekcija bez standardnih vrijednosnih kriterija, ne samo da se teško preuzima odgovornost, već se životne borbe traže u drugim uređenim sredinama izvan Hrvatske.

U Hrvatskoj je i dalje dosta mladih zaposleno na određeno vrijeme što rezultira i kreditnom nesposobnošću. Utječe li i ovaj čimbenik na vrijeme ulaska u brak?

Prevladavajuće zapošljavanje mladih na određeno vrijeme izravno im pojačava društvenu nesigurnost, a posljedično i stambenu i financijsku i kreditnu i svaku drugu pa su im brakovi, odgovornosti, obiteljske brige i općenito brige za djecu i druge u okružju nebitnosti na koje nije potrebno trošiti životne izazove.

Kad je u pitanju odluka o ulasku u brak, čini se da i oni koji su financijski zbrinuti kalkuliraju. Koliko je odluka o ulasku u brak i vrijednosne prirode?

Financijski, stambeno i radno zbrinuti u društvenom i političkom okružju promicanja isključivo pojedinačnih sloboda kao vrijednosnih kategorija i potvrda društvenih pozicija temeljem toga, jednostavno izabiru lagodniji životni put u uvjerenju vlastite uspješnosti u odnosu na druge s obiteljskom svakodnevicom. Politički im sustav izravno pomaže u tome svojim primjerom pozicijskog selektiranja prosječnosti i mirnoćom promatranja rastakanja tradicijskih vrijednosti na kojima je kroz cijelu povijest počivao odmak od dekadencije.

Možemo li zaključiti da kod dijela ljudi postoji strah od ulaska u brak? Ima li tu utjecaj i zdravlje ranijega obiteljskog okružja?

Strah od ulaska u brak postoji i uglavnom je malog reda veličine značenja, kao uostalom i životne okolnosti odrastanja u obiteljskom okružju, ali i po tom su pitanju društvena, politička i prostorna uredenost prevladavajući čimbenici straha od stupanja

u brak i imanja djece.

Prirodni pad stanovnika uz snažno iseljavanje rezultira i manjkom radne snage. Što sadašnji trendovi donose u budućnosti?

Prirodni je pad stanovništva i najveći mogući vrijednosni demografski i ukupno gubitak za Hrvatsku, jer iseljeni to i ne moraju biti ako se prema njima matična država postavi u obostranom funkcionalnom razvojnom smislu. Projekcijska je znanstvena najava temeljena na parametrima i trendovima već prije više desetljeća potvrđivala ovo što sad gledamo praktički u cijeloj Europi i Hrvatskoj - nedostatak radne snage, inače najvažnijeg čimbenika u svakoj djelatnosti i u svim razvojnim koncepcijama.

Budućnost se neće moći temeljiti samo na stihijskom dohvatu strane radne snage, a pogotovo ne na temelju prisilne migracije, već će se i sve zemlje useljavanja i svi racionalni ekonomski planeri morati osloniti na demografske zakonitosti i logiku planiranja najvažnijeg radnog i razvojnog čimbenika – ljudske populacije i to po oba revitalizacijska modela. Povratak planiranju radne snage po klasičnom populacijskom modelu poticanja rađanja postat će nužnost, koja će uz selektivnu i racionalnu imigracijsku politiku postaviti demografsku problematiku u središte strateškog razvojnog i sigurnosnog interesa.

Kako ocjenjujete do sada donesene demografske strategije vezano uz temu ulaska u brak? Postoje li promišljene strateške politike?

Demografske strategije vezane za rađanje i migriranje stanovništva danas u Hrvatskoj nema niti se ta problematika još uvijek postavlja na stratešku nacionalnu razinu značenja. Nema tu prevelikog mudrovanja u uvjetima podignutog uvjetno rečeno europskog i svjetskog modernizma, već postoji potreba za političkom voljom i razumom s temeljima u znanstvenoj logici.

Statistika jasno potvrđuje kako se i u uvjetima spomenutih modernizama još uvijek rađa više od 80 % djece u

brakovima pa je upravo poticanje mladih stupanjem u brak važnost s kojom treba početi. Poticajno stambeno zbrinjavanje, kreditiranje, radna sigurnost i slično prema mladima koji stupe u brak trebao bi biti početak, a otpisivanje povratka poticaja ovisno o broju djece iz takvih brakova logičan nastavak.

Kako bi se mlade ljude moglo stimulirati da se ranije i hrabrije odluče za brak, obitelj i djecu?

Država i društvo trebaju shvatiti kako se cijeli složeni problem depopulacije i nestanka ne može rješavati političkom mirnoćom i inercijom pa se u čekanju ukupne uredenosti (koje će potrajati) treba shvatiti kako je upravo demografska problematika osnova svih razvojnih i inih planiranja.

Nisu više u Hrvatskoj u ovakvoj silini demografskog nestanka nužni samo klasični demografski poticaji, već su nužne i ostale temeljne promjene ovisne o političkom izvršnom usmjeravanju. Početak neka bude poticanje stupanja u brak po prethodno naznačenom modelu.

Tekst je prvi put objavljen u članku „Je li doista sve lako kad si mlad?“, a objavljen je na Portalu HKV-a u sklopu projekta poticanja novinarske izvrsnosti u 2023. godini Agencije za elektroničke medije. Prenosjenje sadržaja dopušteno je uz objavu izvora i autorova imena.

Povezano

Je li doista sve lako kad si mlad? (1./10.): Suficit i deficit na tržištu rada

Je li doista sve lako kad si mlad? (2./10.): Suficit i deficit na tržištu rada (2.)

Je li doista sve lako kad si mlad (3./10.): Kako pronaći (prvi) posao

Je li doista sve lako kad si mlad? (5./10.): Odgađanje ulaska u brak - trend? Razgovor s Lukom Drnićem

Je li doista sve lako kad si mlad? (6./10.): Iseljavanje mladih: Razgovor s prof. dr. sc. Antom Čuvalom

Je li doista sve lako kad si mlad? (7./10.): Iseljavanje mladih: Razgovor s prof. dr. sc. Tadam Jurićem

Je li doista sve lako kad si mlad? (8./10.): Iseljavanje mladih: Razgovor s Domagojem Dalbellom

Je li doista sve lako kad si mlad? (9./10.): Integracija mladih u društvo i društveni aktivizam: Razgovor s Markom Paradžikom

Je li doista sve lako kad si mlad? (10./10.): Zaključci i perspektive – rekapitulacija projekta

**ALSO ON PORTAL
HRVATSKOGA
KULTURNOG VIJEĆA**